

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
22 iulie 2020

Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte, în care să motivezi, formulând două argumente, apartenența la un curent cultural/literar sau la o orientare/mișcare culturală/literară a unui text narativ al lui Camil Petrescu, valorificând două referințe critice sau de istorie literară. **20 de puncte**

B. Prezintă clasa substantivului.

20 de puncte

În elaborarea răspunsului, vei avea în vedere:

- menționarea a două aspecte definitorii ale clasei substantivului;
- prezentarea a patru clase de substantive, în funcție de criteriul semantico-gramatical;
- ilustrarea, cu câte un exemplu, a celor patru clase de substantive prezentate;
- exemplificarea, prin câte un enunț, a șase funcții sintactice diferite ale substantivului.

C. Se dă textul:

Era foarte interesant să te uiți prin microscop. Lupele, binoclurile, microscopurile, caleidoscopurile și lunetele îi plăceau mult, pentru că schimbau forma și mărimea lumii sau o făceau bucăți. Dacă priveai lumea simplu, cu ochii, era frumoasă, dar nu prea interesantă. Dar Mircea se-ntreba mereu cum vede oare lumea o omidă sau un tigr – trebuiau s-o vadă cu totul altfel, cum oamenii nici nu-și imaginau. La fel și cu lupele sau microscopurile: când te uita prin ele nu mai erai chiar om, deveneai un fel de ființă neobișnuită și totul în jurul tău devenea ciudat și diferit. Caleidoscopul nu era o jucărie prea complicată. Câte nu stricase până-atunci! De altfel, toate jucăriile le desfăcea ca să vadă ce-au în ele. Nici broaștele și păsările de tablă cu cheiță, nici fata din nufăr n-avuseseră viață prea lungă la el. În toate era același mecanism cu un arc de tablă răsucit, un tambur greu și câteva roțițe dințate, ca de ceas. Nu se lăsa până nu desfăcea totul până la ultima roțiță. Făcea din ele titireze sau „scărpinatoare” pentru când îl mânca spinarea. Când desfăcea însă un caleidoscop, cădeau din el câteva ciobulețe prăpădite și-năuntru se vedeau trei fâșii grosolane de oglindă. Nicio jucărie nu era mai dezamăgitoare când o desfăceai. Dar când te uita prin vizorul ei și roteai între degete tubul de carton, era minunat, feeric: vedeai cum se fac și se desfac, niciodată la fel, bijuteriile, fulgii de zăpadă, florile de mină, acele de lumină dintr-un bob de rouă, sticlirea simetriilor schimbându-se brusc unele-ntr-altele, înghețând în figuri pline de romburi și triunghiuri, ca ale covoarelor de hârtie pe care le făcea cu foarfecă, pentru ca apoi să treacă în alta și alta și alta, în zornăitul cioburilor de rubin și safir și smarald, arzând acum de zece ori mai puternic decât în pumnul copilului. În microscopurile de la școală te uita tot ca prin caleidoscop, dar vedeai, pe lamele de sticlă, multe-multe pătrățele violete, cu câte-un punctișor negru în mijloc. Erau celulele. Toți erau făcuți din celule. De fapt, era așa: universul era făcut din stele, în jurul stelelor se-nvârtteau planetele, Pământul se-nvârtea în jurul Soarelui, pe pământ trăiau oamenii, oamenii erau făcuți din organe, organele din celule și celulele din atomi. Atomii erau așa mici, că nici nu puteai să-i vezi.

Mircea Cărtărescu, *Orbitor. Corpul*

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Prezintă o funcție a comunicării identificată în textul dat. **2 puncte**
2. Selectează, din secvența următoare, primele două cuvinte care conțin diftong, precizând vocala și semivocala pentru fiecare situație identificată: *Era foarte interesant să te uiți prin microscop.* **2 puncte**
3. Explică modul de formare a fiecăruia dintre cuvintele subliniate în secvențele: *trebuiau s-o vadă cu totul altfel, Când desfăcea însă un caleidoscop.* **2 puncte**
4. Motivează utilizarea virgulei în secvența: *Atomii erau așa mici, că nici nu puteai să-i vezi.* **2 puncte**
5. Precizează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate: *Era foarte interesant să te uiți prin microscop.* **2 puncte**
6. Exemplifică, prin enunțuri, două valori morfologice distincte ale cuvântului *ce*, precizându-le. **2 puncte**

7. Menționează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Nu se lăsa până nu desfăcea totul până la ultima rotiță.* 2 puncte
8. Notează, în 30 – 70 de cuvinte, rolul verbelor la timpul imperfect în textul dat. 2 puncte
9. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *De altfel, toate jucăriile le desfăcea ca să vadă ce-au în ele.* 2 puncte
10. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *De fapt, era așa: universul era făcut din stele, în jurul stelelor se-nvârteau planetele, Pământul se-nvârtea în jurul Soarelui, pe pământ trăiau oamenii, oamenii erau făcuți din organe, organele din celule și celulele din atomi. Atomii erau așa mici, că nici nu puteai să-i vezi.* 2 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dă următoarea secvență din *Programe școlare. Ciclul superior al liceului, Limba și literatura română – Clasa a XI-a.*

2. Comprehensiunea și interpretarea textelor

Competențe specifice	Conținuturi	CD tip A*
2.1. Utilizarea strategiilor de lectură în vederea înțelegerii adecvate a textelor studiate	Lectură-înțelegere (înțelegerea globală a textului, analiza unor elemente ce pot conduce la înțelegerea textului, anticipări); chei de lectură (titlu, incipit, simbol central, personaje etc.) Texte de bază (poezie, proză), text din literatura populară, texte nonliterare (texte de doctrină, texte istorice, filozofice, științifice, eseu literar, memorii etc.) ilustrative pentru studiile de caz	*1 text de bază pentru perioada veche; *1 text din literatura cultă studiat în relație cu textul de literatură populară
2.3. Interpretarea textelor studiate prin prisma propriilor valori și a propriei experiențe de lectură	Lectură critică (elevii evaluează ceea ce au citit), lectură creativă (elevii extrapolează, caută interpretări personale, prin raportări la propria sensibilitate, experiență de viață și de lectură)	

Prezintă modul în care se formează/dezvoltă o competență specifică, la alegere dintre cele de mai sus.

În prezentarea demersului didactic, vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea unui element de conținut asociat competenței specifice alese; 4 puncte
- explicarea relației dintre competența specifică dată și elementul de conținut ales; 4 puncte
- detalierea unei activități de învățare, relevante pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice alese; 4 puncte
- elaborarea a doi itemi de tip diferit (obiectivi/semiobiectivi) pentru evaluarea modului în care s-a format/dezvoltat competența specifică aleasă. 4 puncte

Notă

Se acordă **14 puncte** pentru redactare (organizarea ideilor în scris – 3 puncte; utilizarea limbajului de specialitate – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte).